

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Bratislava, 10. januára 2025

č. z. 002349/2025

č. s. 017536/2025/oPPS

ROZHODNUTIE

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, sekcia programovania a podpory Programu Slovensko, ako rezortný orgán podľa § 3 písm. l) v spojení s § 57 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024, v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ako ústredným orgánom štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a zároveň podľa § 54 ods. 1 v spojení s § 54 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024, vykonalo podľa § 57 písm. b) v spojitosti s § 7 a v súlade s § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024, zisťovacie konanie k oznámeniu o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Program Slovensko (verzia 2.0)“.

VÝROK ROZHODNUTIA

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky na základe zisťovacieho konania rozhodlo, že zmena strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Program Slovensko (verzia 2.0)“ sa **nebude posudzovať** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024.

ODÔVODNENIE

Obstarávateľ, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, Pribinova 25, 811 09 Bratislava (ďalej len „obstarávateľ“), ako rezortný orgán podľa § 3 písm. l) zákona v spojení s § 17 ods. 4 a § 57 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024 (ďalej „zákon o posudzovaní vplyvov“) zabezpečil vypracovanie oznámenia o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Program Slovensko (verzia 2.0)“.

Obstarávateľ doručil dňa 5. 12. 2024 Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii posudzovania vplyvov na životné prostredie, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej „MŽP SR“) oznámenie o zmene strategického dokumentu.

Oznámenie o zmene strategického dokumentu bolo vypracované podľa § 5 ods. 5 a 6 a prílohy č. 2 zákona o posudzovaní vplyvov a obsahovalo základné údaje o zmene strategického dokumentu, s uvedením jej charakteru, hlavných cieľov, obsahu, vecného a časového harmonogramu prípravy a

schvaľovania, vzťahu k iným strategickým dokumentom a s uvedením orgánu kompetentného na prijatie predmetnej zmeny a druhu schvaľovacieho dokumentu. Vzhľadom na charakter navrhovaných zmien bola zmena strategického dokumentu vypracovaná invariantne.

Hlavným cieľom navrhovanej zmeny Programu Slovensko (verzia 2.0) (ďalej „P SK“) je zabezpečiť efektívne čerpanie finančných prostriedkov Európskej únie (ďalej „EÚ“) v rámci priority 2P2 Životné prostredie (ďalej „2P2“). V tejto súvislosti bol navrhnutý presun disponibilných zdrojov z oblasti ochrany prírody a biodiverzity do oblasti podpory v rámci oblasti zameranej na vodné hospodárstvo.

Finančné zdroje absentujú na zabezpečenie plnenia záväzkov Slovenskej republiky (ďalej „SR“) vyplývajúcich z ustanovení smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd (ďalej „smernica 91/271/EHS“). Záujem o realizáciu projektov zameraných na čistenie a odvádzanie odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov (ďalej „EO“) pretrváva a preto je cieľom predmetnej zmeny presunúť do danej oblasti ohrozené finančné prostriedky. Navýšenie finančných zdrojov EÚ na podporu opatrení v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd prispeje k plneniu záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ. Zároveň realizácia opatrení prispeje aj k riešeniu tzv. infringementu za nesprávne uplatňovanie smernice Rady 91/271/EHS, ktorému SR čelí zo strany Európskej komisie (ďalej „EK“).

Presun finančných prostriedkov EÚ z oblasti ochrany prírody a biodiverzity rešpektuje alokáciu zdrojov EÚ potrebných na plnenie požiadaviek vyplývajúcich z konania EK verzus SR vo vzťahu k ochrane biotopov hlucháňa hôrneho a zároveň neohrozí príspevok k plneniu požiadaviek konania EK verzus SR z dôvodu nesplnenia povinností vyplývajúcich podľa článku 4 ods. 4 a článku 6 ods. 1 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Zároveň boli v rámci zmeny P SK navrhnuté aj menšie presuny finančných prostriedkov medzi oblasťami intervencie v rámci špecifického cieľa zameraného na vodné hospodárstvo.

V prípade priority 2P3 Udržateľná mestská mobilita je cieľom navrhovanej zmeny, okrem iného, zosúladiť P SK s platným legislatívnym rámcom, t. j. s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1804 z 13. septembra 2023 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá a o zrušení smernice 2014/94/EÚ. Navrhuje sa vloženie novej oblasti intervencie 077 - Opatrenia týkajúce sa kvality ovzdušia a zníženia hluku, do ktorej sa priraduje podpora pre nízkoemisné vozidlá, tzn. vozidlá s pohonom na stlačený zemný plyn (ďalej „CNG“), ktoré boli pôvodne zahrnuté do oblasti intervencie 082 - Koľajové vozidlá čistej mestskej dopravy.

Vecné účinky týchto finančných presunov sú v rámci P SK vyjadrené prostredníctvom zmien cieľových hodnôt príslušných merateľných ukazovateľov programu, ktoré sa v prípade vyššie uvedených oblastí podpory upravujú.

Súčasťou zmeny P SK je aj zmena implementácie investičnej pomoci v rámci priority 1P1 Veda, výskum a inovácie, na základe ktorej sa mení časť podpory realizovanej prostredníctvom finančných nástrojov na podporu realizovaných prostredníctvom grantovej formy.

Okrem vyššie uvedených zmien boli do návrhu revízie P SK súčasne zahrnuté aj ďalšie menšie zmeny, t. j. úprava finančného rámca formou interných presunov (medzi opatreniami, oblasťami intervencií, formami financovania, územnými mechanizmami realizácie a územným zameraním), v jednotlivých cieľoch politiky súdržnosti a vo fonde na spravodlivú transformáciu. Cieľom týchto zmien je racionalizovať vybrané aktivity, reflektovať aktuálny stav implementácie a prispôbiť poskytovanú podporu potrebám potenciálnym žiadateľom. Tieto zmeny boli schvaľované Monitorovacím výborom pre P SK 2021 – 2027 priebežne v priebehu rokov 2023 a 2024 a nevyžadovali si oficiálne rozhodnutie EK o schválení zmeny programu v súlade s článkom 24 ods. 5 a ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú

bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (ďalej „nariadenie o spoločných ustanoveniach“).

V textovej časti P SK boli vykonané aj ďalšie úpravy za účelom zosúladenia, precizovania a aktualizácie textu.

Zmenou strategického dokumentu nedochádza k žiadnym zásadným zmenám predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie v porovnaní s už hodnoteným vplyvom.

Podľa § 7 a v súlade s § 17 zákona o posudzovaní vplyvov vykonal obstarávateľ v spolupráci s MŽP SR zisťovacie konanie.

Zmena strategického dokumentu a návrh upraveného znenia strategického dokumentu boli podľa § 6 ods. 1 a § 17 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov zverejnené dňa 12. 12. 2024 na webovom sídle obstarávateľa na adrese <https://eurofondy.gov.sk/program-slovensko/sea/> a na Informačnom portáli MŽP SR dňa 9. 12. 2024 na adrese <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/zmena-programu-slovensko-2-0>. Široká verejnosť bola prostredníctvom informácie publikovanej v hromadnom informačnom prostriedku celoštátneho charakteru – denníku PRAVDA dňa 12. 12. 2024 informovaná o zverejnení uvedeného oznámenia, termíne a spôsobe zaslania stanoviska.

V priebehu zisťovacieho konania boli k oznámeniu o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom P SK doručené dve písomné stanoviská.

1. Priatelia Zeme-CEPA a Klimatická koalícia, Námestie pod krížom 65, 976 33 Poniky – Ponická Huta stanovisko doručené emailom na adresu daniela.kerestesova@mirri.gov.sk dňa 23. 12. 2024 a následne aj listom č. 099614/2024 zo dňa 30. 12. 2024:

„Na základe ustanovenia § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP“), žiadame, ako dotknutá verejnosť (občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia), o hodnotenie navrhovanej činnosti nasledovne:

1. Vyhodnotiť vplyv zmeny strategického dokumentu na environmentálne ciele, najmä znižovanie emisií skleníkových plynov SR a ciele v oblasti obnoviteľných zdrojov energie v súlade s cieľmi SR a EÚ (Fit for 55) definovanými v Nízkouhlíkovej stratégii SR, aktualizácii Integrovaného národného energetického a klimatického plánu a ďalších relevantných dokumentoch. Konkrétne ide najmä o to, aby sa zmenami neznižovali hodnoty ukazovateľov ako:

- Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou (m²);
- Ročná spotreba primárnych zdrojov energie (z toho: obydlia, verejné budovy, podniky, iné);
- Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov (z toho: elektrická, tepelná);
- Odhadované emisie skleníkových plynov;
- Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov (z toho: elektrická, tepelná);
- 048. Energia z obnoviteľných zdrojov: solárna;
- 052. Iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane geotermálnej energie).

Odôvodnenie: Realokácie prostriedkov na Integrované územné investície (IÚI) a Udržateľný mestský rozvoj (UMR) je možné a potrebné realizovať bez oslabenia príspevku k environmentálnym cieľom, znižovanie emisií skleníkových plynov, podpora výroby energie z obnoviteľných zdrojov, príspevok k energetickej efektívnosti a pod. Vzhľadom na geopolitickú situáciu priamo ovplyvňujúcu dekarbonizáciu oceliarne v Košiciach, je nevyhnutné neoslabovať iné opatrenia na dosiahnutie cieľov Fit for 55. Slovensko je pri rozvoji využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE), najmä solárnej, veternej a geotermálnej, na chvoste Európskej únie. V Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne si Slovensko v návrhu jeho aktualizácie zvyšuje cieľ pre podiel obnoviteľných zdrojov energie z

19,2 % na 25 % do 2030. To nadväzuje na odporúčania Európskej komisie č. 2024/617 pre Slovensko zo dňa 18. 12. 2023 (resp. SWD(2023) 925 final), v ktorých sa jednoznačne uvádza potreba "výrazne zvýšiť ambíciu dosiahnuť podiel energie z obnoviteľných zdrojov (OZE) aspoň 35 % ako príspevok k záväznému cieľu Únie na rok 2030", ktorý bol stanovený na minimálne 42,5 %, optimálne 45 %. Takýto cieľ pre EÚ a jej členské štáty vyplýva z čl. 3 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001 v platnom znení, v súlade so vzorcom v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999. Okrem cieľa je nevyhnutné zahrnúť aj orientačnú trajektóriu, ktorá dosiahne referenčné body na roky 2025 a 2027 podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999 (odporúčanie č. 5)."

Program Slovensko by preto nemal znižovať príspevok k tomu cieľu. Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050. Stratégia definuje konkrétne kroky a opatrenia na zníženie emisií skleníkových plynov s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Stratégia zahŕňa opatrenia na modernizáciu priemyslu, ekologizáciu dopravy, podporu obnoviteľných zdrojov energie a biohospodárstva, ako aj ďalšie kroky na zmiernenie klimatickej krízy. Stratégiu schválila vláda Slovenskej republiky svojim uznesením č. 104 z 5. marca 2020.

Ďalej žiadame príslušné orgány, aby v rozsahu hodnotenia určili povinnosť dopracovať všetky vyššie uvedené chýbajúce podklady, opisy a vyhodnotenia.

Obstarávateľ uvedenú pripomienku neakceptuje, a to na základe nižšie uvedených dôvodov:

Finančná alokácia pre Integrované územné investície (ďalej „IÚI“) bola do jednotlivých opatrení / špecifických cieľov rozdelená pri procese tvorby programu, pričom tento stav nereflektoval v plnej miere na potreby definované územím v integrovaných územných stratégiách, ktoré boli prijímané až po schválení programu.

Zo strany obstarávateľa bolo deklarované, že územným partnerom bude umožnené, aby si alokácie v opatreniach / špecifických cieľoch upravili podľa potreby, a to s cieľom, aby sa zrealizovali plánované investície tak, aby boli zrealizovateľné (tzn. aby prostriedky, ktoré boli pridelené územiu v prvotnom prerozdelení zohľadňovali aj následne prijaté regionálne stratégie a ich reálne potreby a aby sa predišlo situácii, kedy by v prípade ich prerozdelenia len na základe matematického prepočtu hrozilo ich možné prepadnutie z dôvodu, že ich územie nevie v danom opatrení investovať).

Navrhnuté zmeny sa v zmysle článku 24 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach nepovažujú za zásadné a nevyžadujú si rozhodnutie EK o schválení zmeny programu.

Obstarávateľ vykonal predbežné posúdenie predložených návrhov územných partnerov, vrátane vplyvu presunu alokácie na príspevok na opatrenia v oblasti klímy v súlade s článkom 6 nariadenia o spoločných ustanoveniach, pričom sa predovšetkým posudzoval kumulatívny vplyv týchto presunov na plnenie príspevku programu na opatrenia v oblasti klímy.

Zmeny boli schválené/zobraté na vedomie príslušnými komisiami pri monitorovacom výbere a schválené Monitorovacím výborom pre P SK dňa 14. 10. 2024.

Jednou z navrhovaných zmien bolo navýšenie alokácie pre prioritu 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia (ďalej „2P1“) v rámci IÚI o 3 mil. EUR, a to presunom z priority 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, čím došlo k posilneniu danej priority.

Zároveň reflektujúc na oprávnené požiadavky územných partnerov na zrealizovanie územných alokácií, s cieľom umožnenia realizovať prioritné projekty bola schválená aj realokácia (8,8 mil. EUR) výlučne v rámci priority 2P1 v pôsobnosti Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry, medzi opatreniami 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov a 2.2.2 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie v systémoch zásobovania energiou. Obidve tieto opatrenia prispievajú k energetickej efektívnosti a dekarbonizácii svojím vlastným spôsobom a majú pozitívny dopad na životné prostredie.

Úprava hodnôt ukazovateľov, t. j. ich zníženie, ako aj ich zvýšenie, je menená pomerne, podľa zmenenej výšky alokácie, schválenej Monitorovacím výborom pre P SK. V niektorých prípadoch je ale potrebné pristúpiť ku komplexnejšiemu výpočtu, do ktorých vstupuje viacero premenných údajov (napr. ak sa mení investičné nastavenie - intenzita pomoci, štátna pomoc a pod.). Obstarávateľ pri týchto zmenách a prepočtoch dôsledne dohliada na dodržanie princípu hodnoty za peniaze, preto nie je možné, aby došlo k bezdôvodnému zníženiu hodnôt ukazovateľov. Po dohode so zástupcami EK pripraví obstarávateľ začiatkom roku 2025 prezentáciu komplexného prehľadu zmien ukazovateľov aj s poukázaním na vplyvy zmien investičného nastavenia na ich hodnotu.

Vo vzťahu k aktuálne platným koncepčným dokumentom (Nízkouhlíkovej stratégii SR, Integrovaného národného energetického a klimatického plánu) možno konštatovať, že P SK je len jedným z viacerých finančných mechanizmov, ktorý prispieva k ich napĺňaniu, preto nie je možné akúkoľvek zmenu P SK podmieňovať naplnením cieľov týchto koncepčných dokumentov.

2. Združenie domových samospráv, Rovniakova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava (ďalej len „ZDS“) elektronickým podaním zo dňa 24. 12. 2024 zaslalo na MŽP SR stanovisko označené ako „VYJADRENIE V PROCESE SEA K STRATEGICKÉMU DOKUMENTU „ZMENA PROGRAMU SLOVENSKO 2.0“

ZDS v svojej pripomienke okrem iného uvádza: „**K predstavenému strategickému dokumentu „Zmena Programu Slovensko 2.0“ máme nasledovné pripomienky, ktorých spracovanie a výsledky žiadame zapracovať do záväznej časti územného plánu:**

Vytvoriť nové opatrenie, ktorého predmetom bude realizácia a implementácia Adaptačnej stratégie SR, verzie 2025, ktorá je predmetom súbežného SEA posudzovania „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy do roku 2040 s výhľadom do roku 2050“, v rámci ktorého navrhujeme:

1. Vytvoriť katalóg adaptačných a mitigačných opatrení, ktorých aplikácia by bola povinná orgánmi verejnej správy pri verejných investíciách a súčasne z ktorých by projektanti mali povinnosť aplikovať do svojich projektov. Samostatnou oblasťou by bolo použitie tohto katalógu orgánmi verejnej moci v procesoch EIA na určovanie zmierňujúcich opatrení, ktoré by boli ukladané ako podmienky rozhodovania týchto orgánov vzhľadom na identifikované vplyvy.

2. Vytvoriť v rámci Slovenskej agentúry životného prostredia organizačnú zložku, ktorá by v rámci procesov EIA vykonávala odborné hodnotenie vplyvov, vytvárala jednotný informačný systém, ktorý by bol prepojitelný s informačnými systémami územného a krajinného plánovania a tak by integroval analytické schopnosti s návrhom vhodných katalógových opatrení a to na základe odbornej činnosti. Malo by ísť o odbornú organizáciu, ktorej pôsobnosť pri krajinnom a územnom plánovaní by bola obdobná Štátnej ochrane prírody ...“.

Obstarávateľ uvedenú pripomienku v celom rozsahu neakceptuje a zároveň uvádza nasledovné vyjadrenie:

Požiadavka ZDS na zapracovanie výsledkov vyplývajúcich z vyššie uvedených pripomienok do záväznej časti územného plánu je nerelevantná, keďže P SK nemá vplyv na záväznú časť územného plánu. Zároveň cieľom zmeny P SK, ktorá bola predmetom zisťovacieho konania, je finančne posilniť oblasť s pripravenými projektami, ktoré môžu byť zrealizované do konca obdobia oprávnenosti výdavkov. Aj vzhľadom na to, nie je predmetom tejto zmeny programu formulácia nových aktivít.

Súčasne uvádzame, že ZDS uvedený dokument „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy do roku 2040 s výhľadom do roku 2050“ nie je zatiaľ schválený (Oznámenie o strategickom dokumente – Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy do roku 2040 s výhľadom do roku 2050 bolo zverejnené v decembri 2024).

Vo vyjadrení ZDS sú ďalej uvedené jednotlivé konštatovania týkajúce sa ambícií ZDS, ktoré obstarávateľ berie na vedomie.

Následne k pripomienke „*Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia*“ obstarávateľ uvádza, že pripomienka je irelevantná vo vzťahu k posudzovanému dokumentu, keďže predmetom P SK nie je projektová, ale rámcová (programová) úroveň. Zároveň je potrebné uviesť, že aj v rámci tejto verzie dokumentu ostávajú zachované základné východiská pre vymedzenie cieľov a oprávnených aktivít, ktorými sú od pôvodného znenia P SK (schváleného rozhodnutím Európskej komisie zo dňa 23. novembra 2022) požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov EÚ a SR v oblasti životného prostredia.

Vo vzťahu k časti stanoviska ZDS k **Aarhuskému dohovoru**, ktorý je relevantný v danom kontexte ohľadom účasti verejnosti pri rozhodovaní o plánoch alebo programoch v oblasti životného prostredia, tieto sú primeraným spôsobom reflektované v ustanoveniach zákona o posudzovaní vplyvov. Aplikácia Aarhuského dohovoru je zabezpečená v zisťovacom konaní o posudzovaní vplyvov predmetného strategického dokumentu na životné prostredie podľa uvedeného zákona o posudzovaní vplyvov. ZDS je právnická osoba, ktorá sa v zmysle § 6a zákona o posudzovaní vplyvov považuje za dotknutú verejnosť, t. j. má právo zúčastniť sa zákonom vymedzeným spôsobom na príprave strategického dokumentu.

K nasledujúcej pripomienke „*Vzhľadom na uvedené požadujeme, aby pripomienky z tohto stanoviska boli zohľadnené a v zmysle §7 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z.z. sa rozhodlo o posudzovaní strategického dokumentu „Zmena Programu Slovensko 2.0“ podľa tohto zákona; v takomto prípade žiadame naše pripomienky v podmienkach záverečného stanoviska akceptovať. V prípade, že príslušný orgán napriek našej požiadavke vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov tohto strategického dokumentu na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie jednotlivé bodov nášho vyjadrenia do záväznej časti strategického dokumentu a toto zapracovanie určiť ako podmienku vydaného rozhodnutia.*“ obstarávateľ konštatuje, že výsledok zisťovacieho konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov k zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Programu Slovensko (verzia 2.0)“, bude uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia.

Ďalej v záverečnej časti vyjadrenia ZDS je **niekoľko bodov**, ku ktorým konkrétne uvádzame:

„*Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.*“ - Predmetná požiadavka sa akceptuje.

„*S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme.*“ „*Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať.*“ - V nadväznosti na ďalšie procesné požiadavky ZDS sa postupuje v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov. Zároveň v zmysle § 64 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov sa na konanie podľa druhej a štvrtej časti tohto zákona, ktorou je posudzovanie návrhov strategických dokumentov a strategických dokumentov s celoštátnym dosahom, nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Ostatné vyjadrenia ZDS neobsahujú návrh konkrétnej zmeny/úpravy P SK, ale zahŕňajú konštatovania, ktoré nie sú predmetom tohoto zisťovacieho konania posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Ďalšie stanoviská k návrhu zmeny P SK neboli v rámci zisťovacieho konania doručené.

Zároveň bolo umožnené verejnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov v priebehu zisťovacieho konania, pričom verejnosť o ich vykonanie v priebehu zisťovacieho konania nepožiadala.

Vyhodnotenie kritérií pre zisťovacie konanie podľa prílohy č. 3 zákona o posudzovaní vplyvov (s využitím jednotlivých kritérií definovaných podľa prílohy II SEA smernice):

1. *Relevantnosť strategického dokumentu pre integráciu environmentálnych vrátane zdravotných otázok, predovšetkým z hľadiska podpory udržateľného rozvoja.*

P SK reprezentuje v prípade navrhnutých zmien v jeho znení kľúčový strategický dokument, ktorý v oblasti životného prostredia vytvára podmienky pre uplatňovanie ideí udržateľného rozvoja. Presunom finančných prostriedkov nevzniknú predpoklady na zníženie kvality životného prostredia prejavujúce sa negatívnymi vplyvmi na zdravie obyvateľov alebo na zložky životného prostredia. Navrhnuté zmeny v P SK sú v súlade s orientáciou rozvoja Slovenska udržateľným smerom, deklarovaným v Stratégii environmentálnej politiky SR do roku 2030. Navrhnuté zmeny v P SK nenarúšajú štruktúru cieľov udržateľnosti deklarovaných ani vo výzve 1. Dostatok čistej vody pre všetkých a ani vo výzve 2. Účinná ochrana prírody a krajiny uvedených v Stratégii environmentálnej politiky SR do roku 2030 a nemia primárne stanovené strategické ciele udržateľnosti zahŕňajúce environmentálne a zdravotné aspekty. Navrhnuté zmeny v P SK pomôžu Slovensku proaktívne realizovať opatrenia v zmysle trendu udržateľného rozvoja spoločnosti.

Presunom finančných prostriedkov EÚ z opatrenia 2.4.6 Podpora prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí do opatrenia 2.5.6 Výstavba, intenzifikácia alebo modernizácia úpravni vôd (ďalej „opatrenie 2.5.6“) v celkovom objeme 3 mil. EUR sa zvýši plnenie environmentálnych cieľov v zmysle udržateľného rozvoja so zameraním na zabezpečenie kvality pre ľudí existenčne primárneho prírodného zdroja, ktorým je voda. Vzhľadom na charakter opatrenia bude mať presun finančných prostriedkov priamy pozitívny dopad na zdravie obyvateľstva. Dobudovaním a modernizáciou úpravni vôd za účelom zabezpečenia dodávania pitnej vody obyvateľom, riešenia problémov s kvalitou povrchovej vody (eutrofizácia vôd, obsah antimónu vo vodách, zmenené mikrobiologické a biologické vlastnosti povrchových vôd) a podzemnej vody sa zvýši kvalita životného prostredia a zároveň bude SR plniť záväzky vyplývajúce z ustanovení smernice 91/271/EHS. Navrhnutou zmenou v strategickom dokumente nepríde k vzniku negatívnych vplyvov, ktoré by narušili udržateľný trend vývoja krajiny.

Znížením finančných zdrojov EÚ v opatrení 2.5.7 Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2000 EO v celkovej sume o 37,6 mil. EUR a ich presunom do opatrenia 2.5.1 Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ (ďalej „opatrenie 2.5.1“) budú plnené ciele udržateľnosti, ktoré sú deklarované v Stratégii environmentálnej politiky SR do roku 2030, a to vo výzve 1. Dostatok čistej vody pre všetkých – 1.2 Zvýšiť podiel čistených odpadových vôd. V rámci P SK ide o opatrenie reflektujúce aktuálne potreby regiónov Slovenska, ktoré má jednoznačný charakter udržateľnosti s priamym cieľom zlepšenia podmienok v environmentálnej oblasti rozvoja spoločnosti a s priamym pozitívnym dopadom na zdravie obyvateľstva. Vplyvy, ktoré boli deklarované v Správe o hodnotení P SK (verzia 1.0) sa zásadne nemenia.

Presunom finančných prostriedkov EÚ z opatrenia 2.5.8 Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov, ktorého alokácia sa znižuje o 33,1 mil. EUR do opatrenia 2.5.6 sa vytvoria podmienky pre plnenie environmentálnych cieľov v zmysle udržateľného rozvoja so zameraním na zabezpečenie kvality vody – prírodného zdroja zásadného z hľadiska života, zdravia a existencie živých organizmov. Dobudovaním a modernizáciou úpravni vôd budú vytvorené podmienky pre racionálne využívanie prírodného zdroja a budú plnené výzvy deklarované v Stratégii environmentálnej politiky SR do r. 2030 – 1. Dostatok čistej vody pre všetkých (1.1 Zabrániť znečisťovaniu vôd). Zároveň budú plnené ciele Koncepce vodnej politiky SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, a to konkrétne cieľ 4. Voda pre všetkých obyvateľov – Cieľ 4.1. Zabezpečenie dodávky zdravotne bezpečnej pitnej vody pre všetkých obyvateľov; Cieľ 4.2. Zvýšenie pripojenia obyvateľov na systémy čistenia komunálnych odpadových vôd a zvýšenie

podielu čistených komunálnych odpadových vôd. Plánované opatrenia vychádzajú z princípu, že zdravotne bezpečná pitná voda musí byť dostupná pre každého obyvateľa Slovenska a každý má rovnaké právo na jej využitie pri dodržiavaní legislatívnych oprávnení.

Presun zdrojov z opatrenia 2.7.1 Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny (ďalej „opatrenie 2.7.1“) do opatrení 2.5.1 a 2.5.4. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami predstavuje zmenu, ktorou sa nezmení trend udržateľnosti implementovaný do P SK a deklarovaný v Stratégii environmentálnej politiky SR do roku 2030. Navrhnutá zmena presunu zdrojov nezníži úroveň cieľov vo výzve Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030 – 2. Účinná ochrana prírody a krajiny a nevyvolá iné vplyvy, aké boli identifikované v procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu.

Uvedená zmena v P SK sa dotkne tých aktivít rozvoja biodiverzity, ktorými sa majú realizovať dokumenty starostlivosti o chránené územia zahŕňajúce manažmentové opatrenia pre chránené druhy a biotopy, hlavne v územiach sústavy Natura 2000 (v súlade s PAF pre sústavu Natura 2000 v SR) a územiach medzinárodného významu, na ktoré boli zdroje pôvodne alokované. Predmetom podpory bolo tiež dobudovanie a rozšírenie záchranných staníc pre chránené druhy živočíchov, CITES druhy, ako aj nákup a rekonštrukcia objektov určených na výkon funkcií Štátnej ochrany prírody SR, vrátane dokumentačnej a muzeálnej činnosti. V rámci navrhnutých zmien a presunov zdrojov nepríde k ovplyvneniu základnej misie európskej stratégie rozvoja biodiverzity, ktorou je zabezpečenie súladu rozvoja biodiverzity s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj, súladu s cieľmi Parížskej dohody o zmene klímy a ktorou je tiež zabezpečenie smerovania vývoja k obnove európskej biodiverzity v prospech ľudí, planéty, klímy a tiež ekonomiky. Presunutím zdrojov z opatrenia 2.7.1 nebude ohrozený zámer budovania transeurópskej siete prírody vrátane budovania ekologických koridorov na podporu migrácie voľne žijúcich živočíchov a nebudú zmenené podmienky pre rozvoj zdravých ekosystémov. Nebude sa v plánovanom rozsahu plniť v rámci Koncepcie ochrany prírody a krajiny do roku 2030 Dlhodobý cieľ 1: Zlepšiť efektívnosť ochrany a manažmentu chránených území, Operatívny cieľ 1.3. Definovať pre všetky chránené územia ciele a opatrenia na dosiahnutie priaznivého stavu ich predmetov ochrany a na lesných pozemkoch vytvoriť mechanizmus integrovaných programov starostlivosti o lesy a programov starostlivosti o chránené územia. Hlavným indikátor plnenia tohto cieľa je počet vypracovaných programov starostlivosti chránených území s definovanými cieľmi a opatreniami na ich dosiahnutie, a integrovaných programov starostlivosti o les a programov starostlivosti chránených území. Nebude však narušené udržateľné využívanie biodiverzity, nebude vyčerpaný obnoviteľný a neobnoviteľný prírodný potenciál. Produkčná kapacita biologických zdrojov sa bude udržiavať aj za predpokladu neskoršieho vypracovania dokumentov manažmentu chránených území a druhov (programy starostlivosti o územia európskeho významu, programy starostlivosti o chránené vtáčie územia, dokumenty starostlivosti ochrany druhov, programy záchrany).

Vzhľadom na zmenený legislatívny rámec na európskej úrovni, z ktorého vyplýva, že CNG nie je bezemisné palivo, ale nízkoemisné palivo, je pri ďalšej implementácii P SK potrebné, aby sa rozlišovali intervencie na podporu vozidiel s nulovými emisiami a nízkoemisných vozidiel. Preto je navrhnutá zmena v P SK v 2P3 Udržateľná mestská mobilita, a to v podobe vloženia novej oblasti intervencie 077. Zároveň v rámci opatrenia 2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy sa navrhuje priradenie podpory pre CNG autobusy presunúť z pôvodnej oblasti intervencie 082 do novo vlozenej oblasti intervencie 077, prostredníctvom ktorej bude vykazovaná podpora pre nízkoemisné vozidlá, tzn. vozidlá s pohonom na CNG a biopalivá. Táto zmena v strategickom dokumente nevyvoláva negatívne dopady na životné prostredie, naopak prispieva k udržateľnému rozvoju v mestských oblastiach.

2. Rozsah, v ktorom zmena strategického materiálu vytvára rámec pre navrhované projekty a iné aktivity, či už z hľadiska jeho lokalizácie, povahy, veľkosti a prevádzkových podmienok, alebo z hľadiska alokácie zdrojov.

Cieľom zmeny strategického dokumentu bolo reflektovať na stav implementácie P SK. Podnety na úpravu P SK súvisia predovšetkým s finančnými presunmi, ktoré reflektujú zvýšený dopyt po konkrétnych opatreniach, pri rešpektovaní celkového rámca podpôr zadefinovaného v rámci P SK. Jednotlivé zmeny boli navrhnuté po dôslednom zvážení a na základe konzultácii s partnermi, vrátane zástupcov EK, s cieľom zabezpečiť rýchlejšie tempo implementácie a kvalitnejšiu implementáciu jednotlivých opatrení P SK.

Zmena P SK nemení jeho celkový rámcový vplyv na podporu činností zadefinovaných v rámci jednotlivých strategických priorít P SK. V prípade oblastí, z ktorých sú finančné prostriedky presúvané – a to najmä v rámci priority 2P2, z oblasti ochrany prírody a biodiverzity bolo zohľadnené riziko nevyčerpania alokovaných finančných prostriedkov. Vzhľadom na aktuálne vstupy, ktorými sú fakty, že SR má aktuálne schválených 81 zo 644 programov starostlivosti o územia európskeho významu, 23 zo 41 programov starostlivosti o chránené vtáčie územia a 11 dokumentov starostlivosti v prípade ochrany druhov a v blízkej dobe bude končiť aktuálnosť niektorých programov záchrany a zároveň na skutočnosť, že proces prípravy a schvaľovania dokumentov starostlivosti je pomalý kvôli nedostatku odborných personálnych kapacít a tiež preto, že schvaľovanie zmien dokumentácií je zdĺhavý a komplikovaný proces súvisiaci s komunikáciou so zainteresovanými subjektmi (vlastníci a užívatelia pozemkov v chránených územiach) a v prípade niektorých dokumentov starostlivosti aj schvaľovací proces vládou SR. Nie je možné vyčerpať alokovanú čiastku 140 mil. EUR, preto navrhnutá zmena v P SK vytvára vhodné podmienky pre podporu takého typu aktivít, ktoré bude možné reálne stihnúť implementovať do konca oprávnenosti výdavkov v rámci programového obdobia 2021 – 2027.

Konkrétne ide o projekty v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd. Navýšenie finančných zdrojov EÚ na podporu daných projektov prispeje k plneniu záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ. Zároveň realizácia opatrení prispeje aj k riešeniu tzv. infringementu za nesprávne uplatňovanie smernice Rady 91/271/EHS, ktorému SR čelí zo strany EK. Presun finančných prostriedkov z oblasti ochrany prírody a biodiverzity rešpektuje alokáciu zdrojov potrebných na plnenie požiadaviek vyplývajúcich z konania EK verzus SR vo vzťahu k ochrane biotopov hlucháňa hôrneho a zároveň neohrozí príspevok k plneniu požiadaviek konania EK verzus SR z dôvodu nesplnenia povinností vyplývajúcich podľa článku 4 ods. 4 a článku 6 ods. 1 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

3. Rozsah, v rámci ktorého zmena strategického dokumentu ovplyvňuje iné strategické materiály, vrátane hierarchicky zostavených strategických materiálov.

Vykonanou úpravou P SK sa nezmení celkový vplyv P SK na iné plány alebo programy, keďže jeho hlavné ciele a charakteristiky zostali zachované.

4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska zmeny strategického materiálu.

Vo vzťahu k P SK ako celku sa na základe uvedeného kritéria očakáva neutrálny vplyv. Vykonanou zmenou na P SK sa nezmení celkový charakter P SK tak, ako bol pôvodne posúdený a jeho charakteristiky zostávajú zachované. Predikcie vplyvov v rámci strategického posudzovania P SK (verzia 1.0) nepredpokladali vznik environmentálnych ani zdravotných problémov a ani po návrhu zmien P SK neboli identifikované negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými oblasťami intervencií môže dôjsť k zmene rozsahu, resp. miery a/alebo spôsobu prejavu, ako aj umiestnenia už identifikovaných jednotlivých vplyvov, avšak celkový pozitívny vplyv P SK na životné prostredie zostane aj po presunoch zdrojov medzi oblasťami intervencií zachovaný. Zníženie alokácie v prípade dotknutých

oblastí v rámci priority 2P2, pri ktorých už nie je možné predpokladať využitie ich alokovaných zdrojov zo strany prijímateľov je plne kompenzované navýšením oblastí, kde je reálna možnosť ich využitia na aktivity s významným pozitívnym vplyvom na životné prostredie. V konečnom dôsledku preto možno očakávať, že úpravy P SK môžu prispieť k riešeniu niektorých environmentálnych problémov, predovšetkým v oblasti vodného hospodárstva, a to najmä zlepšením stavu vodných útvarov (nielen povrchových, ale aj podzemných vôd), ale aj v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti budov, ktoré by bez vykonanej zmeny P SK nebolo možné podporiť. Navrhované zmeny mimo cieľa 2 politiky súdržnosti nepredpokladajú priamy vplyv na životné prostredie, vzhľadom na nemeniace sa obsahové zameranie jednotlivých špecifických cieľov.

5. *Povaha environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie, ako sú pravdepodobnosť, trvanie, frekvencia, kumulatívny charakter vplyvov, možnosť vrátenia do pôvodného stavu, veľkosť a rozsah (napr. geografická oblasť alebo počet obyvateľov, ktoré budú pravdepodobne ovplyvnené), hodnota a zraniteľnosť pravdepodobne dotknutého územia z hľadiska zvláštnych prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva, prekročených noriem kvality životného prostredia, alebo hraničných hodnôt, alebo intenzívneho využívania územia.*

V súvislosti s navrhovanou zmenou P SK je možné očakávať, že priame vplyvy na životné prostredie nebudú výrazne odlišné od tých, ktoré už boli identifikované v procese posudzovania strategického dokumentu P SK (verzia 1.0).

Presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými opatreniami sa neočakávajú zásadné zmeny s prejavom negatívnych vplyvov na životné prostredie. Navrhnutými zmenami príde k zmene rozsahu, resp. miery a/alebo spôsobu prejavu, ako aj umiestnenia už identifikovaných jednotlivých vplyvov. Podstatné je, že celkový pozitívny vplyv P SK na životné prostredie zostane aj po presunoch zdrojov zachovaný. Presunom alokácií v rámci vybraných oblastí podpory v rámci P SK dôjde do určitej miery k obmedzeniu možností podpory tých typov opatrení, pri ktorých dochádza k zníženiu indikatívnej alokácie, avšak vzhľadom na využitie týchto presúvaných finančných prostriedkov na environmentálne prospešné opatrenia celkový pozitívny vplyv P SK na životné prostredie zotrvá.

Zníženie alokácie zdrojov v oblasti ochrany prírody je spojené s nižšou mierou podpory, čo však v celkovom hodnotení dopadov nepredstavuje priamy negatívny vplyv na životné prostredie, najmä na rozvoj biodiverzity. Je vysoký predpoklad, že pôvodne plánované zdroje nebude možné využiť na plánovaný účel. Nemožno preto predpokladať, že prvotne očakávané cieľové hodnoty ukazovateľov a s nimi súvisiace pozitívne vplyvy na životné prostredie, budú dosiahnuté v pôvodne predpokladanom rozsahu. Zníženie zdrojov bude čiastočne kompenzované navýšením alokácie v oblasti, v rámci ktorej dôjde k zvýšeniu podpory opatrení s pozitívnym vplyvom na životné prostredie a bude mať z hľadiska zabezpečenia kvality povrchovej vody dopad aj na pozitívny rozvoj biodiverzity.

Zmenou v P SK sa očakáva významný pozitívny vplyv na životné prostredie (z hľadiska miery rozsahu vyšší v porovnaní s pôvodnou predikciou) súvisiaci s navýšením zdrojov určených na podporu vodného hospodárstva, a to najmä v opatrení 2.5.1, v rámci ktorého dochádza aj k navýšeniu hodnôt príslušných merateľných ukazovateľov. Navrhovaným presunom sa posilní realizácia opatrení, ktoré vedú k zníženiu znečistenia povrchových a podzemných vôd, čím výrazne prispievajú k dosiahnutiu dobrého stavu vôd v zmysle požiadaviek Rámcovej smernice o vodách (smernica 2000/60/ES). Vytvorenie ďalších podmienok na rozšírenie podpory takýchto aktivít predstavuje úpravu P SK s pozitívnym vplyvom na kvalitu vodných zdrojov, vrátane zlepšenia stavu vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine (mokrade, podmáčané lúky a druhy chránených živočíchov viazané na predmetné biotopy).

Presun zdrojov je navrhnutý v rámci finančných prostriedkov určených na zlepšovanie kvality životného prostredia, teda nejde o presun zdrojov do tematicky iných oblastí. Dopad na životné prostredie bude pozitívny, zmenená bude v navrhnutých oblastiach len miera jeho dopadu. Navrhnutými zmenami v P SK sa neznižuje úroveň tvorby podmienok pre udržateľný rozvoj spoločnosti. Naopak, zvýšenou podporu realizácie pripravených projektov v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd sa dosiahne dlho plánovaný a žiaduci stav. K pozitívnym dopadom vyplývajúcim z návrhu zmien v P SK patrí tiež zníženie rizika nevyužitia finančných zdrojov pre realizáciu opatrení zameraných na podporu životného prostredia.

6. *Environmentálne riziká vrátane zdravotných rizík*

Zmena strategického dokumentu nepredpokladá, že dôjde k zmene celkového vplyvu na zdravotný stav obyvateľstva a životné prostredie oproti pôvodnej verzii P SK. Naopak, presunom alokácie zdrojov na výstavbu, intenzifikáciu alebo modernizáciu úpravní vôd, ako aj na výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO sa vytvoria podmienky pre plnenie environmentálnych cieľov v zmysle udržateľného rozvoja so zameraním na zabezpečenie kvality vody, čím sa vytvoria základné podmienky na zníženie miery environmentálneho rizika súvisiaceho s ohrozovaním kvality životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

7. *Cezhraničný charakter vplyvov*

V súvislosti s prebiehajúcou zmenou P SK nedôjde k takým predpokladaným vplyvom na území SR, ktoré by presahovali štátne hranice.

8. *Rozsah, v rámci ktorého zmena strategického dokumentu ovplyvní hodnotné alebo citlivé oblasti, ako je krajina s uznaným národným alebo medzinárodným štatútom ochrany [napr. chránené územia a ich ochranné pásma, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti].*

Navrhovanou zmenou P SK nepríde k ovplyvneniu hodnotných alebo citlivých oblastí reprezentovaných územiaми s uznaným národným alebo medzinárodným štatútom ochrany. Chránené územia národného významu vrátane ich ochranných pásiem, ako aj chránené územia európskej siete chránených území – Natura 2000 (chránené vtáčie územia, územia európskeho významu) a tiež chránené vodohospodárske oblasti nebudú navrhnutými zmenami v P SK ohrozené. Zmeny, ktoré sa týkajú dopadov na chránené územia nemajú charakter kvalitatívneho ovplyvnenia území.

Navýšenie finančných zdrojov pre oblasť vodného hospodárstva s cieľom realizovať opatrenia na odvádzanie a čistenie odpadových vôd je možné považovať za zmenu, ktorá môže pozitívne ovplyvniť stav vybraných chránených území, keďže čistením komunálnych odpadových vôd dôjde k eliminácii zdrojov znečistenia podzemných a povrchových vôd. Znečistenie z týchto zdrojov sa môže rýchlo šíriť aj na veľké vzdialenosti a zasahovať relatívne vzdialené lokality, vrátane chránených území a tým ovplyvňovať ich stav a prispievať k viacerým problémom viažucim sa najmä k poškodzovaniu vodných ekosystémov (najmä eutrofizáciou vôd). Výraznejší pozitívny vplyv by sa tak mohol prejavíť najmä pri vodných biotopoch a druhoch, nachádzajúcich sa v miestach budúcej realizácie projektov zameraných na elimináciu zdrojov znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Prípadné vplyvy na chránené územia súvisiace s realizáciou jednotlivých projektov budú zhodnotené podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

9. Význam zmeny strategického dokumentu pre uplatňovanie osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

Vykonanými zmenami nedochádza k zmene uplatňovania osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

Obstarávateľ v rámci zisťovacieho konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov posúdil navrhovanú zmenu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom P SK so zameraním sa na navrhované kľúčové zmeny v rámci priority 2P2. Navrhované zmeny v rámci ostatných priorít P SK predstavujú technické zmeny a menšie úpravy, ktorých charakter si nevyžaduje schvaľovanie zo strany EK, resp. zmeny bez väzby na životné prostredie. Zmeny jednotlivých prvkov v prioritě 2P2 (napr. presuny alokácií medzi oblasťami intervencií, vypustenie podporovaných aktivít) nevychádzajú za rámec pôvodnej stratégie P SK, ani špecifických cieľov priority 2P2, ktorým naďalej zostávajú podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy, podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva, podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje, posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia. Vzhľadom na celkové zameranie a cieľ priority 2P2, ako aj obsah navrhovanej zmeny, možno predpokladať, že vplyvy na životné prostredie nebudú z hľadiska ich typu odlišné v porovnaní s platným strategickým dokumentom s celoštátnym dosahom – P SK (verzia 1.0). Presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými oblasťami intervencií môže dôjsť k zmene rozsahu, resp. miery a/alebo spôsobu prejavu, ako aj umiestnenia už identifikovaných jednotlivých vplyvov, avšak celkový pozitívny vplyv P SK na životné prostredie zostane aj po presunoch zdrojov medzi oblasťami intervencií zachovaný. Aj keď presun alokácií v rámci vybraných opatrení priority 2P2 môže do určitej miery obmedziť možnosti podpory tých typov opatrení, pri ktorých dochádza k zníženiu indikatívnej alokácie, vzhľadom na využitie týchto presúvaných finančných prostriedkov na environmentálne prospešné opatrenia, výlučne v rámci priority 2P2 celkový pozitívny vplyv P SK na životné prostredie zotrvá.

Obstarávateľ v spolupráci s MŽP SR posúdil zmenu strategického dokumentu, uvedenú v oznámení o zmene strategického dokumentu z hľadiska relevantnosti zmeny strategického dokumentu pre integráciu environmentálnych, vrátane zdravotných otázok; rozsahu, v ktorom strategických materiálov vytvára rámec pre navrhované projekty a iné aktivity; rozsahu, v rámci ktorého zmena strategického dokumentu ovplyvňuje iné strategické materiály; environmentálnych problémov, vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického materiálu; povahy environmentálnych vplyvov, vrátane vplyvov na zdravie; environmentálnych rizík, vrátane zdravotných rizík; cezhraničného charakteru vplyvov; rozsahu v rámci ktorého strategický dokument ovplyvní hodnotné alebo citlivé oblasti a významu zmeny strategického dokumentu pre uplatňovanie osobitných predpisov v oblasti životného prostredia, t. j. v zmysle kritérií pre zisťovacie konanie podľa § 7 ods. 4 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 3 k zákonu o posudzovaní vplyvov (transpozícia prílohy č. II Smernice 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie).

Pri posudzovaní vplyvov zmeny strategického dokumentu sa vychádzalo najmä z dostatočnej podrobnosti a výpovednej hodnoty obsahu oznámenia o zmene strategického dokumentu, s ohľadom na stupeň prípravy a následné vyhodnotenie požiadaviek obstarávateľom.

Vzhľadom na to, že nebol identifikovaný závažný negatívny vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na životné prostredie presahujúce štátne hranice, obstarávateľ v spolupráci s MŽP SR na základe komplexných výsledkov zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny strategického dokumentu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Jednotlivé navrhované činnosti alebo ich zmeny, ktoré vyplývajú z implementácie zmeny strategického dokumentu, ktoré budú spĺňať kritériá podľa § 18 a prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, budú predmetom samostatného konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

POUČENIE

Zisťovacie konanie o posudzovaní zmeny strategického dokumentu sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto rozhodnutie je preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Mgr. Boris Sloboda, PhD.
generálny riaditeľ sekcie
programovania a podpory Programu Slovensko

Na vedomie

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. Ľudovíta Štúra 35/1, 811 02 Bratislava 1